NĂM THỨ MƯỜI BA. — SỐ THỨ 2445 — MỖI SỐ 0$02 — NGÀY THỨ TƯ 13 MAI 1925

RESIDENCE SUPERIEURE DU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 5674

	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Một năm	6$00	3$00	1$00
Các công-sở	8.00	4.00	1.50
Sáu tháng	3.60	2.00	1.00
Ba tháng	2.00	1.00	0.50
Một tháng	1.00	0.50	0.20

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : V. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V.LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
1re page — Une seule insertion . . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$18 le c/m
Reclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

NÓI CHUYỆN TÀU

(Nước Tàu về trước, nước Tàu bây giờ và nước Tàu sau này)

I

Xin độc-giả xem thấy cái đầu bài này đừng vội buông cái giọng khôi-hài mà phê ngay cho mấy tiếng rằng: nghĩ nói chuyện gì chứ nói chuyện Tàu thì nói ra nó cũng khí « Tàu » quá, nói có thú-vị gì mà nghe còn có bổ ích gì. Phải, kể ở trong cái thế-giới về thế-kỷ thứ hai mươi này, những chuyện mới chuyện lạ trong đời người hàng năm, hàng tháng, hàng ngày mà cho đến hàng giờ nữa, thiên hình vạn trạng, ngũ quang thập sắc, nói sướng miệng, nghe vui tai biết bao nhiêu mà kể, còn thiếu gì chuyện nói mà đi nói chuyện Tàu; ai lại lạ gì tình cảnh cái thằng ốm lay ốm lắt, ốm mòn ốm mỏi đợi chết gần chết ở bên Viễn-đông là « cái thằng Tàu » đây, nói chuyện cũ của nó thì nghe cũ rích chán phè, nói chuyện hiện thời của nó thì nghe buồn nôn phát tởm, mà nói chuyện tương lai của nó nữa thì cũng chỉ thêm thê-thảm buồn rầu, nói câu chuyện này chẳng kéo khiến cho người nghe kể thở, giả thì phải ngửa tiết chaumây, kể khó-khệch đến lầm đường lạc nẻo, kẻ hoài cựu lại không sao thoát được vòng trần hủ, kẻ mộ tân lại không sao chữa được bệnh điên rồ; thà nói câu chuyện khác thì hơn, nói câu chuyện « tàu » quá như thế lắm chi cho thêm nhàm thêm nhuế. Ấy theo cái ý-kiến nông nổi của phần nhiều người mình bây giờ thì cho là thế thật. Song, ta cũng nên biết rằng: Trong thế-giới có Á-châu là lớn nhất, mà trong Á-châu có nước Tàu là lớn nhất, cái vũ đài cạnh-tranh của thế-giới ở Địa-trung-hải mà sau đi sang đến Đại-tây-dương, sau lại từ Đại-tây-dương mà đi sang đến Thái-bình-dương, vì cái dục-vọng loài người cứ mỗi ngày mỗi thêm cao mãi lên, mà cái vật sản đất cũ cứ mỗi ngày lại thấy mỗi eo-hẹp mãi đi, cái lo nhân mãn trước còn chỉ một ở Âu-châu, lần lần đến Mỹ-châu, Úc-châu rồi Phi-châu cũng vẫn thấy khu-vũ hẹp-hòi không có đất mà bay nhảy hoạt-động cho thỏa được sự yêu cầu của người đời, bấy giờ mới phải đâm đầu học cổ mà mở đường mở lối tới cái kho trời địa đại vật bác là cái vùng mông-mênh bát ngát Thái-bình-dương, ủa nhau xi làm cái vũ-đài tối hậu mà tối to mà múa-may quay cuồng, kẻ đào người kép, Thái-bình dương là gì? tức là cái bể lớn bao bọc một miền đại-lục Á-châu đấy, một phần lớn là thuộc về địa-phận nước Tàu đấy; một cái nước có quan-hệ tới cả toàn cục trong thế-giới như thế, thì phàm người để tâm thời-sự không thể không nghiên-cứu kỹ càng; những sách vở mới xuất bản cùng báo-chương tạp-chí ở các nước gần đây không mấy cái là không thường thấy bàn nói luôn đến chuyện nước Tàu là vì thế. Huống-chi ở một nước đứng vào cái địa-vị quan-hệ với nước Tàu rất mật thiết là nước ta, ta cũng với Tàu khác nào như môi với răng, như cái giải với cái áo, nói về bờ cõi thì liền tiếp bước một bước là tới đất nhau ngay, nói về văn-hóa thì mấy ngàn năm cùng theo một cái luân-lý giáo-lộc, cùng theo một cái học-thuyết Khổng-Mạnh, triết-học, văn-học, chính-trị, tôn-giáo, phong-tục, không một cái gì khác nhau, nói về lịch-sử thì trừ ra có một cớ vì địa thế lân cận, quyền-lợi thường có xung đột nhau, trong cuộc anh tranh có lúc ta phải thần thuộc Tàu cũng có lúc ta ra tay kháng cự Tàu, mà xét ra cả một đoạn lịch-sử hơn bốn ngàn năm, lúc trị, lúc loạn, lúc thịnh, lúc suy, không mấy lúc là ta không chịu ảnh-hưởng của Tàu cả, cho đến nói về chủng-tộc thì cơ-hồ ta cũng dung-hóa với Tàu làm một tự bao giờ, tự hồi ông Triệu-Đà là người Tàu lập quốc ở Phiên-ngung, gồm cả đất ta vào quyền thống trị, người Tàu cùng người Nam thông hôn thú, huyết-thống đã hỗn hợp nhiều. Sau đến đời thuộc Hán, dân Tàu di sang đất ta càng ngày càng đông, mà nhờ cái lễ giáo, cái phong tục, cái văn-tự đã đồng nhất rồi, thì cái cơ đồng hóa lại càng mau lắm. Coi những vĩ-nhân trong lịch-sử mình như ông Phùng Hưng, ông Khúc-Hiệu, ông Lý-Bôn, ông Ngô-Quyền, tiên-thế đều ở Tàu dời sang cả, thì có thể nói quyết rằng chủng-lộc người mình hiện thời cũng là Hoa-lộc đi cư dần dần sang đây cả. Ta với Tàu quan-hệ mật-thiết đến như thế; người các nước chỉ vì cái đại-cục thế-giới mà phải nói đến chuyện Tàu, chứ người mình nói chuyện Tàu chẳng những vì cái vấn-đề chung cả thế-giới, mình cũng một dân trong thế giới phải biết đã đành, mà lại vì cái lợi hại thiết thân, nghiên cứu cái hay cái dở, cái nên cái hư của Tàu cũng chính là nghiên-cứu cái hay cái dở, cái nên cái hư của mình nữa. Tưởng cũng vì một lẽ đó mà xem ra người mình vẫn ham biết chuyện Tàu lắm, vẫn thích nghe chuyện Tàu lắm, không kể xưa kia còn học sử Tàu, xem sách Tàu, người mình không ai là không nói chuyện Tàu lau-lau đã hầu rồi, ngay đến bây giờ chữ Hán không học nữa, sách Tàu sử Tàu ít lưu hành ở xã-hội ta nữa, mà người mình đối với chuyện Tàu vẫn ra ý đặm-đà khao khát, tên thành Nữu ước, thành Luân-đôn còn ít người thuộc, chứ tên tỉnh Quảng-đông, Phúc-kiến thì đàn-bà con trẻ cũng lắp-bắp đến luôn, việc đại chiến-kinh trời động đất ở Âu-châu còn có kẻ không nghe chứ việc cách-mệnh nước Tàu thì kẻ chợ nhà quê đều ghi nhớ được hết.

Trước khi nói chuyện Tàu, tôi hãy xin thưa với các độc-giả rằng: câu chuyện Tàu chính là một câu chuyện có thú vị, có bổ ích, khắp người thế-giới đương cùng gia công nghiên-cứu bây giờ; mà câu chuyện ấy lại có phần quan-hệ mật thiết đến mình, nghiên-cứu chuyện Tàu cũng tức là nghiên-cứu chuyện mình, mình không thể không nói cho tường nghe cho vỡ; vả người mình vốn cũng ham biết, cũng thích nghe câu chuyện ấy, thì nói câu chuyện Tàu lại thật là gãi vào chỗ ngứa, tưởng cũng không đến nỗi vô vị gì. Sau đây xin sẽ cùng các độc-giả nói chuyện Tàu chơi.

T.

Âu-châu điện-tín

(Havas)

Ngày 10 Mai 1925

Ngày kỷ-niệm Jeanne d'Arc tại Pháp

Ngày hội Jeanne d'Arc mọi nơi được yên tĩnh.

Việc chiến-tranh ở Maroc

Đại-tướng Niessel, tổng-tham-tra hàng không được cử đi công cán ở Maroc. Ở Rabat có tin rằng quân Riffains ở miền á mặt trận đã tiếp được viện binh.

Ngày 11 Mai 1925

Việc bảo cử nghị-viên thành-phố ở Pháp

Cứ theo tin tức về việc bảo cử hội-viên thành-phố nhà ở được lúc một giờ rõ, thì tả-đảng hơi thắng.

Nghe đâu đảng cộng-sản bỏ phiếu cho tả đảng liên hiệp đoàn.

Các nước tiểu đồng-minh với nước Bảo

Các nước tiểu Đồng-minh hội nghị không ưng cho nước Bảo tăng số binh quá sự cần dùng.

(Indopacifi)

Ngày 12 Mai 1925

Lại tin về cuộc bảo-cử hội-viên thành-phố ở Pháp

Trong kỳ bỏ về thứ hai ở Paris, thì những nhà trúng-tuyển chia ra như sau này:

3 nhà cộng-hòa.
4 nhà cộng-hòa tả đảng.
1 nhà cấp tiến độc lập.
5 nhà cấp-tiến xã hội.
4 nhà cộng-hòa xã-hội.
8 nhà xã-hội.
6 nhà cộng-sản.

Quốc-dân liên-hiệp đoàn mất ba ghế về tả-đảng liên hiệp đoàn.

Tại hội-đồng thành phố Paris, quốc-dân liên-hiệp đoàn không mạnh bằng trước.

Việc bảo-cử ở các tỉnh yên tĩnh.

Cũng như lần bỏ về thứ nhất, tả-đảng liên-hiệp đoàn thắng được ít nhiều. Các hội-đồng trước ngày 11 Mai về tả-đảng liên-hiệp đoàn, đang ấy vẫn giữ được đầu bết, nhất là Lille, Roubaix và Strasbourg.

Tại Alsace tả đảng liên hiệp đoàn cũng chiếm được nhiều ghế hơn trước.

Tại nhiều xã trước kia hội đồng về đảng ôn hòa, nay chuyển sang tả đảng lên hẳn cả.

Việc lập tòa án-giá tại nước Ý

M. Vanderyse e nói với các báo quán rằng các ông thượng-thư trong tòa nội-các cũ sẽ đảng tuyên-cáo giáo để nhận lời giúp ông. Còn thiếu, ông sẽ mời các vị ở ngoài chính-giới.

Lại tin về việc chiến-tranh ở Maroc

Khắp mặt trận vẫn yên. Một đội linh tập Benionalais đánh một trận đã lấy lại được đồn An Manouf

Tình trạng vẫn giữ như cũ. Viện binh ở Pháp đến đã tự tập lại các nơi. Linh Pháp có các châu trung thành với nước Pháp giúp đỡ cho, phải là các châu Berbères ở trung bộ Atlas

Linh thu tập để mang đi Maroc có hai đại-đội. Một đại-đội linh Sénégalais, và một đại-đội linh tập thuộc địa.

Thống-chế Franchet d'Esperey xuống tàu đi Oran.

NGHE TIM BẰNG VÔ TUYẾN ĐIỆN THOẠI

Đầu tháng Avril mới rồi, tại đền vô tuyến điện Eiffel, bác-sĩ Lutenbacher có thí nghiệm nghe mạch quả tim ở xa bằng vô tuyến điện, nghĩa là đã gửi vô tuyến điện thoại mà chuyển tiếng động của quả tim đi xa.

Việc thí nghiệm ấy mà được hoàn-hảo, thì sau này ông thầy thuốc không phải ở gần người ốm, mà ngồi ngay có thể nghe được mạch của quả tim người đau. Lại còn được tiện một việc nữa, là có thể dạy nhiều sinh viên, cứ ngồi ở bàn học mình mà tập nghe mạch được.

Tin Trung-hoa

Ngày kỷ-niệm quốc sĩ

Chánh-phủ lâm thời muốn cấm việc làm lễ kỷ-niệm quốc-sĩ, là ngày kỷ-niệm ngày nước Trung-hoa ký 21 điều của Nhật-bản yêu cầu, học-sinh bèn bỏ lớn-tiện phản đối. Ba người bị linh giết chết, và nhiều bị thương.

(Indopacifi)

HÀI ĐÀM

Phát-tài dữ thế?

Tom các tom! ai chà! sao độ này chị em phá-tài dữ thế? chỗ nọ các tom, nhà kia tom-các, chẳng mấy tối mấy nhà là không có khứa (?) mà tại khứa nào cũng đông lắm, đông hơn những tại ngày thường! cha chả! độ này ở Hà-thành là chắc có một bọng người nào làm ăn gì phát-tài hẳn? Một đêm được lồng ngực trong một tại đó có chị em kể chuyện bỏng-mạc sang xa-mộc rằng:

Ối ai ơi! cứ ăn cho no, đập cho khỏe, bát cho hoài, bỏi cũng nay bầu đi mai bị lại, cũng khó gặp thời được hồn no sẩy!

Kiếp tu xưa bần cũng dày,
Miệng nào độ được miệng nay hay không.
Lòng riêng riêng những mừng lòng,
Một *trôn* năm, sáu, bảy, tám, chín *mèo*, ai cũng khéo đèo bòng từ đâu?.....

Cường-sỹ.

MỘT NGƯỜI CHỦ Ô-TÔ HẠI NGƯỜI PHẢI ĐỀN 120.000 QUAN

Cái số mạn ô-tô ở nước Pháp một ngày một nhiều, nên các tòa án quyết chỉ trừng trị những kẻ phạm tội, và lại bắt kẻ hại người bồi thường cho những người bị nạn hoặc gia quyến những người bị nạn. Mới đây tòa-án thứ 12 ở hạt Seine, do quan Renics chủ-tọa, xét việc Mme Janin bị một cái ô-tô do Mr le Simone Colombe cầm mày đề phạt. Kết án chủ ô-tô phải đền cho người hại 120.000 quan, vì tòa xét ra người ấy đã phải lầm ở nơi tương một tháng, mà lại thành ra đui tật một đời.

Máy cái cảm-tưởng

của một người thiếu-niên trong buổi bầu-cử hôm kia

Bản-quán tiếp được bài sau này:

Buổi chủ nhật hôm kia là ngày bầu lại mấy ông nghị-viên thành-phố ta. Hàng nghìn người có quyền đi bầu cử nhộn nhịp, ra vào đi lại trong sân tòa Đốc-lý thật là náo nhiệt, tấp nập: chỗ này tụm năm, chỗ kia tụm ba, bàn bạc cổ-động cho nhau cũng có, mà kéo tay lôi áo xin bầu cho mình cũng có. Người có ý thóm mách muốn mua sự tân-kỳ thật đã được xem một buổi hát giữa trời có giá trị.

Tôi cũng là một người dân trong thành-phố, trong tài có giữ vé đi bầu, hay chỉ là một anh chàng đưa chân đến xem mặt bà con, hoặc lấy đường củ-chỉ cách hành-động của bọn đàn anh ra ứng cử, hay đến bỏ phiếu mà thôi, cũng xin gom góp mấy cái cảm-tưởng này hoặc riêng hoặc chung của một người thiếu-niên tân-học vào đây cho thêm vui câu chuyện bàn cử năm nay.

Cứ người đi phía ngoài mà trông vào, tôi chỉ biết có người ra ứng-cử với người đến bầu, nhưng nếu đứng phía trong nhận kỹ mà xem, lấy tâm-lý mà xét thì thật có hai ba đảng-phái không có gì cách bức phân ra từng chỗ từng khu mà cứ chỗ này giảm ông tân-học, chỗ kia mấy ông phú-thương, mấy người ở trốc-nắc, thì-thào chuyện trò hẳm hở có cái về nhất-thành lạ lùng, mà nhiệt-thành nhất, tất thắng nơi ra ai cũng biết là những ông tân-học. Vậy dám hỏi trong vài mươi tâm người đứng đó phân ra làm mấy đảng?

Xin thưa: Không có đảng-phái nào cả, chỉ có những người xứng đứng ra tranh một mình ở chốn nghị-trường, có thể khi làm thời đem sự kinh-lịch trong nhiều năm nay ở nhà hay học-vấn, lấy lòng chính trực, lấy ích công-tâm mà tranh cạnh, mà giải bầy, mà phân trần, hay cũng nữa mà kêu cầu với người cầm quyền cai-trị để bảo-thủ lấy quyền lợi cho người mình, đó là về đảng tri-thức.

— Còn một đảng nữa hoặc là chỗ thân thuộc, cuốn bà con, hoặc vì ân tình, hay nể nang mà chẳng để tâm kén chọn gì, hay là nói cho phải thì đã bị người ứng-cử chọn sẵn tự ở nhà đất đến, đưa đến, lôi đến hay là dắt đến để bỏ phiếu cho họ.

Vậy thì chỉ những người biết ứng-dụng cái quyền của mình với người vị nể mà đi.

Khóa bầu-cử năm nay có những ba bố ra ứng cử mà sự cạnh-tranh cũng không lấy gì làm kịch-liệt cho lắm, người sự kéo tay lôi áo đến đưa thì cũng không thấy có sự gì lạ xảy ra, còn những việc mua bán nói khó ở đâu thì không rõ. Song có một điều là đáng mừng là trong những ông có quyền đi bầu cử hôm kia mà lại là người trí thức thì cái đại đa số đều nhiệt-thành bầu mấy ông đàn anh trong làng tân-học cả. Thế thì ta đã biết có học cũng có hơn, mà cái quyền làm dân thật cũng chẳng để, cho nên cũng không đến nỗi như ai mình ngồi ô tô, mong cho cuộc rượu, đợi lấy chầu hát mà đến xiêu chút chính-tâm đi được.

Cũng có người đem lời trách mấy ông trong làng tân-học tỏ ra ý tự-cao tự-đại không thèm tìm đến mình mà nói khe nói khôn. Vậy các ông có lòng trách riêng như thế tưởng cũng nên lượng xét cho người ta, kẻ có học-thức tự biết mình có đủ tài thay mặt cho bà con thì cần dùng những cách để-tiện sao được. Vả chẳng nếu cái vị một lời nói mà mình mới hề được lòng nhiệt thành bỏ phiếu cho người thì các ông cũng lầm lắm. Mình là người có quyền đi bầu cử, ai là người đáng bầu thì ta bầu họ lại vì một lời nói mà mua được cái quyền thứ nhất làm dân trong một thành-phố trong một nước rồi! Nếu thế mà được, thì cái quyền kia cũng cũng rẻ lắm! Nếu các ông lấy ý kiến tìm đến mình mà nói khó nói khôn cũng vì trước khi ra ứng-cử mà đã rắp mối lòng tin cậy ở những người trí-thức có quyền đi bầu cử. Há con ta cũng nên sẵn lòng mà nhận cho như thế.

Các ông cũng chớ trách riêng bọn trên đã vậy, thì các ông cũ khác gì bọn khác thì đến các ông mà khẩn khoản mà cầu, mà van để các ông « thương đến cho cố » ấy nhỉ? hay không? Các cái bộ dạng với những lời nói nũng nịu của họ, thì mình cũng nên thương thật, nhưng nặt vì cái quyền kéo chọn lấy người ra tay mặt cho mình ở chốn nghị-trường không có biết vì ai mà thương ai, chỉ biết tiếc cho người có học, có tài, có can-đảm mà không được bầu. Như thế mà có thương thì mới là thương chánh đáng. Nếu các ông đã chịu đi nói khó mà không xong trường cũng nên biết cho là thế.

Vậy nhân dây việc bầu-cử đã xong rồi, đảng tri-thức thắng hay bại, bà con ta đã biết, có nên mừng hay không, nên mừng tôi cũng xin nhắn nhe mấy ông nhộn đã trót ra ứng cử mà không được đã số, hay sẽ ra ứng cử mà chưa kịp xếp được cũng nên tự lượng có nên nhường chân, nhường bước cho người xứng đáng hơn mình, để người bênh vực quyền lợi cho mình con hơn là bênh lấy mà chưa chắc đã xong không? Các ông cũng nên biết rằng bọn tri-thức không bao giờ lại vì mấy giọng thiết-tha hay vì lẽ gì khác mà mở âm cái công-tâm đi được đâu. Nếu các ông tự lượng thấy mình chưa đủ tư-cách ra cạnh-tranh với người ngoài thì thà ở nhà làm việc khác có lẽ cho đoàn thể cũng là hay lắm. Không cứ gì cái ghế ông nghị, mọi là sang và vinh, vinh hay sang là ở cái tư-cách đại-biểu của mình, ở những sự lợi ích mình để làm được cho đoàn-thể, chứ ra mà mang tiếng rằng phỏng giật hay sang mấy lúa-tham thì cũng bỏ đi nhục cho giống nòi.

Lại nhân vì buổi hôm kia có ít tiếng sinh-viên trường Cao-đẳng đến bàn mà có người lấy sự đó làm lạ, lại bảo có quyền can-thiệp vào những việc chính-trị như thế. Vậy dám thưa: tay cũng gọi là công đi học thật, nhưng tuổi đã hơn lại có bằng kia cấp nọ, nghĩa là đã đủ tư-cách làm dân trong nước, thì tất cũng có quyền-lợi, đã có quyền-lợi thì tất phải có người bảo-hộ cho. Và chẳng cứ như các nước Âu-Mỹ bây giờ, mà ngay nước láng giềng ta là nước Tàu bọn học-sinh trong nước chẳng ai ủng cổ đại-biểu mà thôi lại còn lập ra các đoàn-thể có thế-lực trong nước, mỗi khi có điều gì cải cách trong việc nội-chính ngoại giao đến có can thiệp đến cả. Như vậy há bọn học-sinh nước nhà lại chịu bỏ tay cắm bút mãi sao, cứ để cho bọn bất thức cầm quyền mãi!

biết bao giờ cho chọn được người xứng đáng ra giúp nước, giúp dân. Lại dám mong rằng bọn học sinh nước nhà sẽ lập nên một cái đoàn-thể lớn, chống đỡ cho bọn trí thức trong nước và để cho những kẻ bất tự-lượng ngồi yên một chỗ, và cũng xin thắp hương khẩn-nguyện cho từ nay khắp trong các chốn nghị-trường đồng tri thức sẽ giữ được đại-đa số, trước là cùng với Chính-phủ đưa dắt dân ta mau lên con đường tiến bộ, khỏi thì với mấy nước lân-bang ở cõi Á-đông này, và cho khỏi thẹn với người ngoài rằng, mình không có người đại biểu xứng đáng cho dân.

Lê-văn-Khang

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Thưa ngài, tôi có một việc sau này, sự thể lức bực quá không biết làm thế nào được, vậy xin ngài làm ơn tận tâm mà chỉ bảo cho mọi lẽ thì chúng tôi xin đội ơn ngài lắm lắm:

Tôi có người em họ, khi lên 8 tuổi có làm bạn với một người con gái độ 9 tuổi, vợ thì mẹ lấy cho năm 1913, khi đó chỉ cheo cưới như lệ xưa ở trong làng thôi, chứ không đem ra tòa Đốc-lý. Người con gái ấy quê quán ở ngoài thành-phố mà em tôi thì ở trong thành-phố. Đến năm người con gái ấy lên độ 16 tuổi thì mới cho vợ chồng ăn ở với nhau. Hai bên cũng vẫn thuận hòa, song người vợ đó có tính lẳng lơ, hơi một tí gì là sinh sự để được tự do đi chơi bời. Một lần đã trăm mình ở hồ Hoàn-kiếm, khi nhẹ đi tìm về thì giao lại cho bố mẹ để nhờ dạy dỗ hộ và có đi trình cũng răng người con gái ấy đi trầm mình như thế. Bố mẹ người con gái ấy lại đem lại giả; nó ở nhà cuống được ít lâu tự nhiên vô cớ lại bỏ về ở nhà bố mẹ đẻ, gọi cũng không về. Tình hình con người giống hoa như thế thì em tôi và mẹ nó đều muốn bỏ để lấy vợ khác cho con. Em tôi năm nay 20 tuổi mà vợ nó 21 tuổi. Vợ nó hiện vẫn ở nhà bố mẹ đẻ từ 2 năm rồi. Em tôi còn đi học và vẫn ở với mẹ với em, bỏ coi cha từ thuở chưa lấy vợ. Xin quý-báo bảo họ cho rằng muốn bỏ nó thì có phải đem ra tòa án trình và phải làm cách nào mà bỏ được.

TRẢ LỜI. — Theo như luật ta, bỏ vợ có bảy cớ, chữ luật gọi là « thất xuất »:

1° Không có con; 2° Dâm dật; 3° Không biết thờ bố mẹ chồng; 4° Lắm điều; 5° Trộm cắp; 6° Ghen tuông; 7° Có ác-tật.

Nay em ông chỉ việc đuổi người vợ ra khỏi nhà và làm một tờ chứng nhận là đã bỏ rồi và đôi bên của cải không còn liên can gì với nhau nữa. Giấy ấy phải có hai người ký-nhận ký làm chứng.

Cứ lý ưng thì người chồng bắt tất phải thưa kiện đến tòa án, nhưng người vợ có thể cãi là không phạm vào một trường hợp nào trong thất-xuất ấy vậy em ông nên đem thưa tại tòa án chỗ trú-quán mình, vì rằng vợ phải ở với chồng thì trú quán chồng tức là trú quán của vợ.

VĂN UYỂN

Hiến-nam hoài-cổ

Mấy chục năm xưa đất nước này,
Phồn-hoa đệ-nhị chính là đây!
Miếu xưa Vườn, -hậu, rêu mờ đá,
Chùa cũ Hoa-dương, bóng lẫn mây.
Hồ Nguyệt thuyền chìm, vàng nguyệt chiếu,
Bể Giâu bãi nổ, ruộng dâu dày.
Tang-thương, thế-nguyệt bao dâu-bể,
Nếp cũ còn ghi với cỏ cây.

Ngọc-Khương.

Cảm đồng

Thu qua đã tới đông ngay,
Cảnh trời xem đã đổi thay khác nhiều.
Cỏ cây ủ dột tiêu điều,
Phố phường vắng vẻ ra chiều buồn [tênh.
Mây mờ che kín bầu trời xanh,
Suối non lưu động, đầu ghềnh [sương rơi.
Chim muông lặng tiếng im hơi,
Hang sâu hụt rậm tìm nơi lánh mình.
Trông phong cảnh những buồn tênh,
Hắt hiu trận gió qua mành cợt ai.
Giọt mưa thánh thót mái ngoài,
Canh trường đăng đẳng khiến người vẫn vơ.

Dương-đình-Tẩy

TẠP KIỂU

Giới hôm nhớ nhà

Nhẫn từ quán khách lần la,
Tuần giăng thấm thoắt nay đà thêm hai
Thờ-ơ gió trúc mưa mai,
Nắng mưa thui thủi quê người một [thân.
Khi gió các khi giăng sân,
Chẳng vì mà rối chẳng gần mà đau
Khi tựa gối khi cúi đầu,
Nỗi cười trước mặt rơi châu vắng [người.
Song sa vò võ phương giời,
Quạt nồng ấp lạnh những ai đó giờ?
Ruột tằm rối bời rối tơ,
Lòng sen gột rửa bao giờ cho phai.
Xót người tựa cửa hôm mai,
Đã mòn con mắt phương giời đăm đăm
Giới hôm mây kéo tối rầm,
Rầu rầu ngọn cỏ đầm đầm cành sương
Tắc lòng cố quốc tha hương,
Lòng quê đi một bước đường một đau
Buồn trông nội cỏ rầu rầu,
Trông với cố-quốc biết đâu là nhà.
Dặm nghìn nước thẳm non xa,
Ai tri âm đó mặn mà với ai?

Hành-thiện, Đặng-xuân Quỳnh

HÁT XẨM

Anh xăm

Trên thì đời, trên thì đời,
Cái kiếp nam-nhi sống ở trên đời
Lợi danh chen-chúc chi những hoài [hơi mà lại bực mình
Chi bằng anh Năm mất làm thinh.
Mặc thây con tạo thong manh nó [bày trò.

Ai rằng: anh chỉ năm co,
Trần gian nhẫn nại khôn dò [mượn thế mà anh vui

Ai rằng: anh lác, anh dui,
Anh đây cũng có lỉ chớp mắt mim [cười mà chẳng liếc qua.
Gió tối tăm, con mắt như lòa,
Đường đời ai bảo lắm, anh cũng tựa [nỗ như không.
Kẻ từ nam chí bắc, chí đông,
Anh thề anh có thấy mặt một cái [ông nào.
Buồn chăng đất thấp trời cao?
Niệm-hạ, Như-Khuê

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	15	00
— nhì, —	14	20
— ba, —	13	70
Thóc hạng nhất, —	9	15
Bắp ngô —	10	15

Giá bạc. — Kể từ ngày 12 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 88.

Tin vắn. — Tàu *Chili* mang thư sang Pháp, trừ các vật có khai giá không kể, đến ngày thứ năm 14 mai hồi 16 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng thứ năm 14 Mai. Tại sở Bưu-điện chính ở Hanoi ngày thứ tư 13 Mai từ 20 giờ đến 21 sẽ mở một *Guichet* nhỏ để nhận thư.

Ngày hội Jeanne-d'Arc ở Trung Nam-kỳ và Cao-mên. — *Tại Trung-kỳ.* — Hội kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc ở Huế cũng mở theo như chương-trình mọi năm. Tại Tourane có làm lễ khánh-thành đài kỷ-niệm các chiến-sĩ Pháp ở Trung-kỳ từ trận trong kỳ đại-chiến. Lễ kỳ rất trọng-thể. Khi đã xướng danh các chiến sĩ tử trận và thổi kèn chào thì ông hội-trưởng hội các cựu chiến-binh, quan Binh-bộ thượng-thư khâm-mạng và quan Khâm-sứ có đọc diễn-văn. Sau khi đã đặt vòng hoa thì học-sinh các trường đều diễn qua trước đài kỷ-niệm.

Tại Nam-kỳ. — Hội kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc mở suốt trong xứ, không xảy ra việc gì cả. Ở Saigon không có điểm-binh vì trời nóng quá.

Tại Cao-mên. — Suốt các tỉnh Cao-mên đều mở hội kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc như tại ở Paom-Penh có mở hội to thì người đến xem đông lắm.

Tin đường sá. — Vì đường số 125 ở Thái-nguyên đi Chợ chu đang chữa lại cái cầu ½ kilomètres 35, cho nên đường ấy các xe cộ đều không đi được từ ngày thứ bảy 16 cho đến ngày thứ ba 18 mai 1925.

Máy bay ở Lào về. — Một chiếc máy bay của phái bộ khảo-cứu tại miền sông Mê-công có viên quan Lambert và M. Borzecki ngồi, từ Savannakhet khởi-hành lúc 7 giờ sáng hôm chủ-nhật, đến 11 giờ thì tới nơi, nghĩa là đi một mạch vừa hết 4 giờ đồng-hồ. Một chiếc nữa do viên quản Saint-Marty cầm lái thì buổi chiều hôm ấy tới Hanoi.

HIỆU BÁO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
KIỂU MỚI QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐÂY

Hội-đồng thành phố. — Hội-đồng thành-phố mới đến sáng thứ hai 18 Mai hồi 21 giờ sẽ họp kỳ thường lệ như bản báo đã nói trong số hôm qua.

Chương-trình kỳ hội-đồng lần như sau này:

Cử một chân thư-ký;

Bàu-cử một ủy-viên phó đốc-lý thứ nhất và một chức phó đốc-lý thứ nhì;

Cử các tiền hội-đồng;

Hỏi lại cho hợp lệ những điều đã gửi đến hỏi lại nhà các ông hội-viên trước;

Xét lại việc quản-trị sổ chi-thu năm 1924;

Các khoản tiền phải thu nốt cho năm 1924;

Sổ dự toán phụ năm 1925;

Việc xén đường nghĩa-địa, đường quan lộ (phía Hà bầy mẫu) những xóm ở sau la-ga, đường Hà-đông, đường hàng Đẫy, phố Đồng-xuân, xóm phố Toàn-quyền, đường Duvillier đến Giám và đặt một cái công-trường tại đó;

Việc đánh phá ở những đường phố phủ Toàn quyền, đường quan-lộ (Hà bầy mẫu), phố Lò-đúc, phố Hàm-long, đường Huế, đường Nghĩa-địa, hồ Trúc-bạch;

Việc mở rộng phố hàng Đậu và phố thẳng đường Henri Rivière;

Việc xây bể trong năm 1924;

Việc mua một cái xe lăn nặng 5 tấn và một cái máy tự động 5 mã-lực;

Việc trợ-cấp cho Hội-chợ trong năm 1925;

Việc trợ-cấp cho hội Foot-ball « Eclair »;

Việc trợ-cấp cho Mme Brachet là độc-học trường Nữ-học Tây để lấy tiền cho học-trò đi nghỉ mát;

Việc trợ-cấp cho Mme Vve Logerot là vợ góa của một quan cố Đốc-lý Hanoi;

Việc trợ-cấp cho vợ một người coi máy nước cho thành-phố;

Việc cho thuê và mua bán đổi chác các công-thổ vân vân.

BÌNH PHẨM SÁCH MỚI

LỤC-MẪU-ĐƠN tiểu-thuyết làm của ông VŨ-ĐÌNH-LONG dịch-thuật. Mới ra cuốn thứ 1, 64 trang lớn, giá bán 0$25.

..... trong kho tiểu-thuyết tàu, thì bộ LỤC-MẪU-ĐƠN này cũng là một bộ sách khêm có: chuyện chép toàn nhân-sự, không một chút nào hoang-đường mà cách kết-cấu rất khéo-léo, sự-tích rất lý-kỳ, lại có nhiều bài học hay rất có bổ-ích cho phong-hóa, như: học trò ở với thầy, dạy-dỗ ở với chủ, bạn-bè ở với nhau, vân vân.

..... Tôi xin có lời khuyên ông VŨ-ĐÌNH LONG đã tinh mắt nhanh tay nhặt được bộ LỤC-MẪU-ĐƠN này.

Nguyễn-Đỗ-Mục.

Tại phủ Thống sứ. — Quan cai-trị Graffeuil nguyên công-sứ Namđịnh vừa mới ở Pháp sang và có nghị định bổ làm Đồng-lý phủ Thống-sứ thì chưng giêm hôm nữa sẽ nhận việc.

Bằng Sơ-học yếu-lược. — Có một điều tưởng nên giải rõ là nhiều người cứ nghĩ rằng các học-trò ở lớp Sơ đẳng (cours Elémentaire) các trường phải có bằng Sơ-học yếu-lược (Certificat d'études élémentaires indigènes) mới được lên lớp Trung-đẳng (Cours moyen). Cứ như trong học-quy và trong nghị-định đặt ra kỳ thi văn-bằng ấy thì thật không thấy đâu có nói như thế cả; chỉ có điều rằng ngay từ năm nay, học-trò nào đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt (Certificat d'études primaires Franco-Annamites), nếu không có cái giấy của ông đốc trường mình học cứ chứng nhận rằng mình đã vào học lớp Cao-đẳng (Cours supérieur) từ trước ngày 18 septembre 1924 thì bắt buộc phải có bằng Sơ-học yếu-lược mới được đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt; còn học-trò lớp Sơ-đẳng có thể cứ tuần tự lên lớp trung-đẳng, cao-đẳng miễn là mỗi kỳ thi lên lớp theo như thường lệ có đủ điểm số thì thôi, cứ không bắt buộc phải có bằng Sơ-học yếu-lược mới được lên, kỳ cho đến khi đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt thì mới phải có bằng Sơ-học yếu-lược.

Ngạch cai-trị. M. Devé phó cai trị hạng nhất, hiện đang coi việc tổ chức Đông-pháp viện (Musée de l'Indochine) tại Saigon thì nay thu thuộc quan Khâm-sứ Trung-kỳ bổ dụng.

VỊ ĐI XA MÀ BÁN

Hỏi tại số 42, phố Félix Faure Hanoi

Xe ô tô « Staderacker » 6 Cylindres 18 mã-lực còn tốt lắm 7 chỗ ngồi (hai ghế xếp) rất nhiều đồ phụ-tùng sáu bánh mới Máy hãm mới — Accumulateurs mới — Máy bơm nước xăng Zénith Thực là một dịp rất tốt.

Giá bán: 2500 đồng.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này:

Lừa người lấy của. — Trần-đăng-Kính nguyên coi máy nói ở phủ Toàn-quyền, nói dối lo việc cho mấy người làm long-toong để ăn tiền bị tòa Sơ-thẩm Trung-trị phạt 6 tháng tù án treo mà bản-báo đã nói trước: thì nay đã xét tại tòa Thượng-thẩm. Tòa nghe luật-sư cãi rồi hoãn lại để nghị án.

Lừa đảo. — Trần-ngọc-Bích ở Haiphong có cổ-động gọi cổ-phần mở một hiệu buôn bán rất lớn là Hợp-phú thu được 3025 đồng tiền các cổ phần góp bỏ tài để tu tiền. Không có mua bán bằng hóa gì cả. Trong hiệu chỉ có một ít hàng hóa mà phần nhiều là mua chịu. Khi các cổ-phần biết là lừa đảo, đi kiện, tòa án phải người đến khám chỉ thấy có một quyển sổ mới làm lại mà viết chẳng đâu vào đâu cả. Bắt lúc xét thì bao nhiêu giấy má sổ sách cũ đem vứt cả đi. Hỏi thì Trần-ngọc Bích khai là những người cổ động lấy sổ sách và hàng hóa rồi đi kiện vu ra như thế, chứ không có lừa đảo. Tòa án Trung-trị Hà phong phạt Trần-ngọc-Bích 2 năm tù. Tòa Thượng-thẩm hỏi rõ hoãn đến kỳ sau, vì quan Chưởng-lý muốn xem lại hồ sơ để khép tội.

Thể lệ mới về việc vận tải bằng ô-tô. — Vì các xe ô-tô vận tải ở các tỉnh bây giờ nhiều quá, nhất là đường Phủ-lý, Hưng-yên, Phủ-lạng thương, Thái-nguyên, khiến cho đường cai cộng hai lắm, cho nên ngày 9 vừa rồi quan Thống-sứ đã ký một tờ nghị-định sửa đổi lại mấy khoản đại-khái như sau này:

1° Cứ sức của bánh xe bơm để xuống đất cứ mỗi centimètre bề ngang cái bánh xe không được quá 70 kilogr hoặc là phải rất bớt số hành khách đi, hoặc là ít dân hành đó. Những xe có giấy phép chạy rồi thì hạn trong một tháng kể từ ngày 9 mai phải sửa đổi lại theo lệ mới.

2° Phàm các xe chở không quá số 3 lần thì một giờ không được chạy quá 30 kilomètres và các xe chở quá số ấy thì không được chạy quá 25 kilomètres. Cái lệ này hạn trong 15 ngày phải tuân hành.

3° Việc định giờ đi giờ đến, việc sửa đổi lại những giờ ấy thì các nhà trưng xe phải để trình sở công-chính duyệt y.

4° Phàm xe nào bắt được chỉ hành-khách ở các đường ấy mà không có giấy phép thì xe phải bắt giữ lại nhà chứa xe, mà chưa kể đến những sự trừng-phạt đã định ở trong luật đi đường.

Ai tìm. — Bản-quán được tin buồn rằng bà cụ thân-sinh ra ông Nguyễn-đăng-Chung và ông Nguyễn-đăng-Kính mới tạ thế tại qui-xá, số 57, phố Bắc-ninh, ngày 11 Mai 1925.

Đến ngày 13 Mai 1925, hồi 7 giờ sáng sẽ làm lễ cất đám. Vậy bản-quán có mấy lời kính viếng cụ và chia buồn cùng qui-quyến.

LỜI CÁO PHÓ

Chúng tôi lấy làm buồn rầu đau đớn phó cáo cùng các cụ, các ông, các bà rằng:

Bà NGUYỄN-THỊ-NHỜ
hưởng thọ 81 tuổi

là thân-mẫu và tộ-mẫu chúng tôi tạ thế ngày 19 tháng tư Annam, tại phố Bắc-ninh, số 57, (Boulevard Maréchal Pétain, n° 57).

Đến ngày 21 tháng tư Annam (13 Mai 1925) hồi 7 giờ sáng sẽ làm lễ an táng tại làng Phương-liệt (Hà-đông).

Có sai từ: Nguyễn-đăng-Chung buôn bán
Nguyễn-đăng-Kính chủ sự Bưu-điện Ninh-bình
Nội tôn: Nguyễn-đăng-Chiêu Nguyễn-đăng-Sinh thamtá tòa Thượng-thẩm Hanoi
đồng gia quyến bái.

Bội-tinh và kim-tiền. — Các viên chức làm sở Thương-chính có tên sau này đều được thưởng:

Bệ ngũ-đẳng Long bội-tinh
(hạng bên Pháp)

MM. Phan-huy-Đài, tham-tá hạng nhì tại Hanoi; Tạc-đức-Thành, tour-ký thượng-hạng ngoại hạng tại Hanoi; Phan-văn-Tăng, thư-ký thượng-hạng hạng nhì tại Hanoi.

Bệ ngũ hạng Long bội-tinh
(hạng bản-xứ)

M. Diệp-xuân-Lễ, thư-ký thượng-hạng ngoại hạng tại Haiphong.

Kim-tiền hạ g ba

MM. Ng-v-Giu, thư-ký hạng nhất tại Hanoi; Ng-v-Thành thư-ký hạng nhất tại Hanoi; Ng-v-Ưu-Nguyên, thư-ký hạng nhì tại phủ Thọ-xuân (Thanh-hóa).

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

88 - 88

THÚY-HỦ

NGUYỄN-BỔ-MỤC dịch thuật

Tống giang lấy hai mươi lạng bạc đưa cho ông cụ già họ *Tống*. Ông cụ già họ *Tống* cảm lạy lui ra. Bấy giờ trời đã gần tối, *Trương-thuận* đưa hai con cá biếu *Tống-giang*. *Tống-giang* đem phong thư của *Trương-hoành* trao cho *Trương-thuận*, *Trương-thuận* cáo từ trở về chốn cũ.

Tống-giang lại lấy năm mươi lạng bạc trao cho *Lý-qui* mà bảo rằng:

— *Lý* đại-huynh cầm lấy đem về mà tiêu.

Đái-tôn từ-biệt *Tống giang*, rồi cùng *Lý-qui* trở về trong thành. Lại nói chuyện *Tống-giang* đem một con cá đưa biếu quản-đinh, còn một con để ăn.

Tống giang nhân thấy cá tươi ngon mồi ông, ăn vào nhiều quá, đến nỗi đêm canh tư đêm hôm ấy lên cơn đau bụng, mở sáng hôm sau, thành ra đi tả. Đi đến hơn hai mươi lượt, người mệt lử đi, nằm ngã ở trong phòng.

Tống-giang xưa nay cư xử rất tử-tế, cho nên mọi người trong đình đều khảo nhau đến thăm-nom. Kẻ thì nấu cháo, người thì đun nước, suốt ngày hầu-hạ.

Ngày hôm sau, *Trương-thuận* thấy *Tống-giang* thích ăn cá tươi, lại đem hai con cá tươi nữa đến biếu, để tạ cái ơn *Tống-giang* đã đưa cho bức gia thư.

Khi tối rồi, trông thấy *Tống-giang* đi tả, nằm liệt ở trên giường, bọn tù-đồ đang xúm-xít tại trong phòng để hầu-hạ.

Trương-thuận nói với *Tống-giang*, xin đi mời thầy thuốc, *Tống-giang* bảo rằng:

— Tôi vì quá tham, ăn nhiều cá tươi, thành ra đau bụng, đại-huynh chỉ đi mua cho tôi một gói « *Chỉ-tả lục-hòa-thang* » để cho tôi uống thì tự-khắc khỏi.

Tống-giang lại bảo *Trương-thuận* đem hai con cá: một con đưa cho *Vương quản-đinh*; một con đưa cho *Trần sai-bát*. *Trương-thuận* đi biếu xong, lại mua gói thuốc « *Chỉ-tả lục-hòa-thang* » đem về cho *Tống-giang*, rồi cáo từ lui về, trong đình đã có mọi người lần-lượt.

Ngày hôm sau, *Đái-tôn* cùng *Lý-qui* đem rượu và đồ nhắm đến, trông thấy *Tống-giang* bị bệnh, không thể ăn được, hai người lại ngồi ở trong phòng vừa nâng rượu vừa nói chuyện, mãi đến chiều tối mới về.

Lại nói chuyện *Tống-giang* nghĩ ngợi trong gần bảy ngày, bệnh chứng đã thuyên-giảm, thân-thể lại được bình-phục như thường, mới nghĩ ra nghĩ muốn vào thành tìm *Đái-tôn*. Cách một ngày hôm sau, cũng không thấy *Đái-tôn* đến.

Qua ngày hôm sau nữa, khi ăn cơm sớm xong, vào hỏi giờ thìn, *Tống-giang* giắt ít bạc vụn, khóa cửa phòng lại, ở trong đi ra, thẳng-thìn tiến vào trong thành, đi đến trước châu-nha hỏi thăm nhà *Đái* viện-trưởng.

Có người bảo rằng:

— Ông ta không có vợ con nào cả, chỉ trả ở trong cái am quan-âm tại bên cạnh miếu Thành-hoàng.

Tống-giang nghe nói, vội-vàng đi đến chỗ ấy tìm, thấy cửa khóa mà người đi vắng. Sau lại đi hỏi thăm nhà *Hác-toàn phong Lý-qui* thì có nhiều người bảo rằng:

— Hắn là một kẻ bông-lông, chẳng có nhà-cửa nào cả, chỉ nương-thân tại trong ngục. Khi nào rỗi công-việc thì hắn đến ở đấy, chỗ này mấy ngày, chỗ kia mấy hôm, chẳng biết đâu mà tìm cho được.

Tống-giang lại hỏi thăm nhà người chủ hàn cá là *Trương-thuận* thì chúng trả lời rằng:

— Nhà hắn ở trong xóm tại phía ngoài thành, mỗi khi bán cá thì hắn ra chỗ bờ sông, chỉ có khi nào đi thu tiền hàng mới vào đến trong thành này vậy.

Tống-giang nghe nói, bắt-đắc-dĩ lại phải quay ra ngoài thành để đi đến chỗ ấy tìm. *Tống-giang* một mình lẻ-loi đảo bước đi ra ngoài thành, bỗng thấy trước mặt có một gánh hàng cá, phong-cảnh trông rất đẹp mắt.

Kẻ bèn bờ sông có cái tửu-lâu, ngoài cửa treo một lá cờ bán rượu, trong đề mấy chữ rằng:

« *Sở-chính ở sông Tầm-dương* »,

Người hiền lại có một cái biển hoành, trên đề ba chữ « *Tầm-dương-lâu* » là chữ của ông *Tô-đông-pha* viết từ trước xưa.

Tống-giang ngẩm nhìn rồi nói:

— Khi ta còn ở huyện *Vận-thành*, vẫn nghe nói có câu « *Giang-châu hảo tọa Tầm-dương lâu* » ai ngờ chính là chỗ này. Ngày nay ta đến một mình tới đây, chẳng không nên nhác mắt bỏ qua vậy. Chi-bằng ta hãy treo lên trên lầu, ngắm xem phong cảnh một tí vậy.

Tống-giang đi đến trước cửa lầu, thấy hai cái cột trụ sắc đỏ ở trong thấy hai cái cột trụ sắc đỏ ở hai bên cửa có một đôi câu đối hoa phấn trắng, mỗi bên năm chữ đại tự như sau này:

« *Rượu ngon hơn thiên hạ,*
« *Lầu cao nhất thế-gian* »

Tống-giang trèo lên trên lầu, bắc ghế ngồi xem phong cảnh, tấm tắc ngợi khen. Người tửu-bảo chạy đến, hỏi *Tống giang* rằng:

Ngài còn đợi khách hay là một mình tiêu khiển đấy?

Tống-giang nói:

— Ta còn đợi hai ông khách nữa chưa thấy đến nhà ngươi hãy lấy một nậm rượu và các món thực-phẩm đem ra đây, nhưng phải nhớ rằng ta không dùng cá.

Tửu-bảo nghe nói, chạy xuống dưới lầu, lấy một nậm rượu « *Lam-kiều phong-nguyệt mỹ-tửu* » và một mâm các thứ thực-phẩm như đề bóc gà non, vân vân. Bát đĩa toàn thị những đồ qui vật.

Tống-giang thấy vậy, ngẩm-nghĩ mừng thầm, lòng lại nhủ lòng rằng: Vị ăn thơm tho, đồ dùng tinh sạch như thế này thì đã biết *Giang-châu* là một nơi lịch-sự. Ta nay phạm tội đi đày, lại được ra đây mà xem cái phong cảnh non xanh nước biếc này cũng toàn lắm thay. Chỗ ta ở trước, đầu có mấy nơi danh-sơn cổ-tích, nhưng phong cảnh chưa được như thế này.

Tống-giang ngồi tựa bức lan-can, một mình rót rượu nống, không ngờ vui chén quá say, bỗng nghĩ thầm trong lòng rằng: Ta sinh-trưởng ở huyện *Vận-thành* thuộc tỉnh *Sơn-đông*, do bọ-lại xuất-thân, kết giao với các bạn giang-hồ hảo-hán, dẫu có lưu được một chút hư-danh, nhưng hiện nay đã ngoài ba tuần, mà sự-nghiệp chưa thành, lại bị thích chữ vào mặt, đày ra chốn này. Cha già cùng anh em ở chốn quê-hương bao giờ cho được gặp nhau.

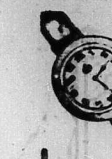
Tống-giang đang lúc hơi mem choáng-váng, ngẩm nghĩ đau lòng, hai hàng nước mắt, dòng dòng chảy xuống, xúc cảnh sinh-tình, mới làm một bài theo điệu « *Tây-giang-nguyệt* ».

Tống-giang gọi tửu-bảo mượn nghiên bút, rồi đứng dậy ngẩm nhìn bức tường trắng thì thấy đã có nhiều những bài đề vịnh của tiên-nhân.

Tống-giang nghĩ thầm: chi bằng ta viết vào đây, để mai sau nếu được hiển-vinh, đi qua chỗ này, còn ghi nhớ được ngày tháng và cái nông-nỗi khổ-sở ngày nay vậy.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
BẢO TẠI
ĐỌC VÀNG
Máy mỏi nhất, 15 chân kính
Mỗi cái có giấy đảm bảo 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI

MUỐN học tiếng nam cho ở độc tiếng nam cho thông để thi sơ đẳng Tiểu-học cho dễ dàng thì nên mua quyển sách mẹo tiếng nam của ông Lê-Thước và Nguyễn-biệt-Chi mà xem. Giá 0$25, bán tại Mực-đình-tử Hanoi, Đắp-lập ở Huế và tại nhà tác giả ở Vinh.

子循號正泰金
茶竹
CHÈ ĐẦU XUÂN SỚM

Bản-hiệu có nhiều các thứ chè đều xuất rất tốt được cả nước ưa chuộng. Hiện nay sẽ hai thứ chè Nhất-tự và Tam-bí của Tiền-xuân. Xin các ngài quang cố cho những chè như sau này

Chè Như-ý	Chè Tam-bí
Chè Ngũ-phúc	Chè Thiết-thai
Chè Minh-thai	Chè Tam-nguyên
Chè Kim mộc	

Những thứ chè đều xuất này là những thứ chè thượng ẩo hạng chỉ có ấn-hiệu sang trước hơn cả mà bản đã được nhiều các ngài công nhận. Vậy bản-hiệu xin kính mời các ngài chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm bản hạnh lắm.

Kính trình
KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
2101

NHÀ BÁO-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dương liễu-liện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$80 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cần thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

Hết cả rồi. — Nhiều ngài ở xa, gửi thư và giấy thép về bản-báo để mua vé cuộc đánh số « Lập đài kỷ-niệm các chiến sĩ trận-vong ». Hiện tại bản-báo và các cửa hàng lớn tại Hà-thành đều hết cả, không còn một vé nào. Vậy xin các ngài đã gửi tiền về cho bản báo thì lấy bình tâm một hai bữa nữa, hoặc may ở các nơi xa không bán hết gửi về trả, thì bản-báo xin mua giùm hộ các ngài.

Việc làm phúc bố mộ ám hôn ở c-ùa Châu-long — thừa các ông, các bà.

Nguyên khu bãi giáp hồ Trúc-bạch cách cửa Châu-long độ 300 thước tây, hiện nay nhà nước mở đường đến mở khu bãi ấy có nhiều phần mộ lắm. Đó mấy tháng trước, nhà nước đã sức và đăng báo, ai có phần-mộ ở đấy thì phải đem đi; bây giờ còn non một nghìn phong, không có ai nhận cả. Nay bản-tăng tuân lệnh quan Đốc-lý truyền, bốc những phần mộ vô thừa nhận ấy, đem táng nơi khác, hiện đương khởi làm.

Bản-tăng thiết nghĩ : việc công là việc phúc, vậy xin các ông, các bà nghĩ thân nhân-loại, hằng-tâm hằng-sản, ít nhiều để cùng với bản-tăng làm cho được trọn quả phúc, thì bản-tăng lấy làm bản-hạnh lắm. Sau nay bản-tăng có lời kính-tạo để các ông, các bà biết cho rằng : nếu các ông, các bà có lòng từ-thiện, xin cứ đưa đến tại chùa Châu-long, bản-tăng xin nhận, lập tức xin đăng phương-danh lên báo chương để cảm tạ tấm lòng từ-thiện của các ông, các bà.

Châu-long tự bản-tăng
Kính-bạch

RẠP CHỤP BÓNG PHỐ HÀNG BUỒM
FAMILY-CINÉMA — HANOI
Tuần lễ chiếu bóng rất đặc biệt !!!
Từ thứ bảy 9 đến thứ năm 15 Mai 1925
Mỗi ngày hai buổi chớp
CHIẾU ĐẠI PHIM ÁNH TÂU
chuyện Tàu
ÁI-TÌNH VÀ PHÉP CÔNG-CHÍNH
« *Amour & Justice* »
Phim ảnh này của hội Hoa-Liên-Tân ở Thượng-hải làm ra chụp tại nước Tàu — là tự mình diễn vai lấy đóng trò, toàn là người Tàu cả.
Phim Tàu của hội làm ảnh Tàu lần này mới chiếu ở Đông-pháp này là lần thứ nhất.

Ngạch quan lại. — Nghị-định ngày 16 avril 1925 bổ M. Đặng-Tiêu ấm tự, hàn-lâm-viện đãi-chiếu quản làng Long-đình, tổng Đại-từ huyện Văn-lâm (Hưng-yên) làm thừa-phái hạng năm tại dinh quan án Quảng-yên thì nay bãi đi.

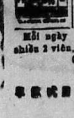
M. Ng văn-Thục, thừa-phái hạng ba tại châu Lương-sơn (Hòa-bình) nay đổi đi tòng sự tại dinh quan án Quảng-yên thay M. Ng-gia-Cát.

M. Bùi-ngọc-Toán, quán làng Vinh-quan tổng Cát-đam, phủ Thái ninh (Thái-bình) nay đặc cách được bổ thừa-phái hạng năm và đổi làm tùng cửa-phẩm văn-giai và bổ đi châu Lương-sơn (Hòa-bình) thay M. Ng-văn-Thục.

M. Ng-văn-Đệ, ấm-sinh quán làng Đông-giang, tổng Thái-bình, phủ Ứng-hòa (Hà-đông), nay được bổ thừa-phái hạng năm, đổi làm hàn-lâm-viện đãi-chiếu và bổ đi phủ Đa-phúc (Phúc-yên) thay M. Ng-đình-Giêm.

M. Ng-khắc-Trạc, thừa-phái hạng nhì tại Nam-định nay kiêm coi lục-sự tại dinh quan án tỉnh ấy thay M. Ng-Viện là thừa-phái hạng nhì ngài dưỡng bệnh hai tháng lĩnh nửa lương.

Cái nạn ô-tô. — Sở mật-thám đã cho xét việc cái nạn ô-tô xảy ra ngày 3 mai vừa rồi ở đường Hanoi sang Bắc-ninh và cái nạn ô-tô nữa xảy ra ở km. tới 51 đường Hanoi đi Hải-phòng khiến cho một người đàn bà bị rọng tuong.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$80

Cái chết khả nghi. — Về việc Bùi-văn-Phát bị nạn ở hầm đá, đến vào nhà thương chữa đã chết ngày 8 mai vừa rồi, thì hiện quan thầy thuốc đã mổ khám, và cái chết ấy khả nghi lắm.

Cái nạn ô-tô xảy ra các nhà báo động. Theo lệnh quan Dự-thẩm Hanoi sở mật thám cho xét việc cái nạn xảy ra trong khi làm việc ở chiếc tàu Yoonne.

Đổi tên. — M. Ng-văn-Thiệu, quán làng Vinh-trị, tổng Ngọc-chân phủ Nghĩa-hưng (Nam-định) được phép đổi tên là Ng-văn-Nghĩa.

M. Phạm-văn-Thêu, quán làng Vinh-trị tổng Ngọc-chân phủ Nghĩa-hưng (Nam-định) được phép đổi tên là Phạm-văn-Phụ.

THI BẰNG SƠ-HỌC

Muốn thi bằng Sơ học Yếu-lược, tất phải luyện tập quốc-văn; mà muốn luyện tập quốc-văn thì không gì bằng đọc « Chuyện Giải-trí ».

Đã ra đến tập thứ V

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Giá thóc gạo

Thị giá thóc gạo phiên chợ ngày 11 Mai 1925 như sau này :

Thóc

Hạng nhất giá	8 $ 60	100 kilos	
— nhì —	8 , 50	100	—
— ba —	8 , 40	100	—

Gạo

Hạng nhất giá	14 , 40	100 kilos	
— nhì —	13 , 40	100	—
— ba —	12 , 40	100	—

Hội-đồng thành phố. — Có lẽ chỉ từ nay đến 20 mai sẽ có kỳ hội-đồng thành phố lần thứ nhất để họp các ông hội-viện Tây, Nam mới, tráng cử ra nhận công-việc.

Khánh thành đền và rước tượng lên tòa. — Cái miếu con ở ngã tư An-dương trước thật là tiêu tụy, thế mà nay thành một ngôi đền trông rất nguy-nga.

Nguyên ba Thanh-đồng là Ng-thị-An về hương khói phụng thờ ở đây đã gần hai mươi năm nay, có tạo riêng được một khu đất ở ngay bên cạnh rộng hơn 500 thước vuông, nằm ngoài đã dựng được ngôi đền ở khu đất mới ấy, sang năm nay lại tạo được mười ba pho tượng các vị Thánh.

Nhân đền làm xong và tượng tạc cũng vừa xong, nên bà định mở hội khánh-thành đền và rước tượng lên tòa sen trong một tuần lễ (từ ngày 18 cho đến ngày 25 tá). Trong mấy ngày ấy ngày nào cũng có đại lễ, sang vui nhất thì ngày 18 là ngày rước tượng lên tòa, và ngày 22 là ngày lên đàn được-sự, đã mời các vị cao-tăng ở Đồng-triều về để lên đàn, hành lễ.

Lại xin phép đánh tổ-tôm-điếm, đánh cờ bỏi, văn văn, chắc rằng mấy ngày ấy thập phương sẽ đến lễ bái đông.

T. lai cảo.

Thảm trạng. — Hồi 11 giờ ngày ôm kia ở đầu sở Xi-măng có một cái xe người đàn ông trạc ngoài 30 tuổi chết ở vệ đường. Sở cảm phải người lại khám xong đã cho đưa vào nhà xác

Tự-tử. — M. Chú Khách tên là Ly-ka-Yao, 40 tuổi, làm mại-bản cho nhà Denis-Frères ở nhà số 75 phố Đầu-cầu, ra liền lấy nhẩy xuống đường để tự tử. Thương thay chú tự tử một cách thảm-đạm như thế song chưa chết ngay, sau người nhà vực về còn thoi thóp rồi tiếng đồng hồ mới bốn về chín suối.

Nạn xe đạp. — Hồi 18 giờ 40 ngày chủ-nhật có một chú Khách con 14 tuổi tên là A-Sang, nhà số 10 phố Commerce đi xe đạp đến đầu phố Metz rẽ ra phố Bonnal thì chú đe phải cậu Trần-văn-An lên 9 tuổi, nhà ở ngõ Tebân tong số 8. Cậu An bị xây xát mấy mặt thì người ta đưa về nhà riêng buộc thuốc.

Ở bát chớp bóng — Tối ngày 10 mai, vào hồi 21 giờ 45, nhà-ở dân đang đứng xem chớp bóng ở bãi lấp sông Bonnal thì chợt có lễ vẽ loại chen chúc xô đẩy nhau làm huyên náo cả lên và ai nấy đều đua chạy như vịt, thành đám hỗi động vui hóa lễ ngẫu.

Sở Cảm vẫn có ý đò xét và chờ xem có ai trình báo gì về sự xảy ra đó không.

NAM-ĐỊNH

Ngày hội bà Jeanne d'Arc. — Năm nay hội kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc không được vui vẻ như năm ngoái.

Theo lệ thường thì tối hôm 9 Mai có cuộc rước đèn, sáng hôm 10 Mai có điểm binh, rồi đến các trò vật như đập nồi, đánh đu, thi xe đạp, thi nhảm mặt, v. v.

Tối đến thì đốt cây bông ở bờ sông.

Trong các trò vui có trò nhân mặt hiết nghĩ chẳng vui gì mà lại rất khó coi nữa.

Thuyên chuyển. M. Hà-quang-Bính, lục-sự nang nhì tại tòa án đệ nhị cấp Nam định thuyên đi huyện-quang thì đã khởi hành ôm chân-nhật vừa rồi.

Các anh em quen biết ra tiễn chân ông đông lắm

Xin có lời chúc ông thượng lộ bình an.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Chết vì nghịch tinh. — Có một thằng bé độ 13 tuổi thấy cái xe ô-tô chở khách ra phía ga thì nó tưởng rằng xe ra ga đón khách, liền bám ngay lên cái đề đồ đằng sau xe ngồi, để đưa ra gần tới ga xe chạy càng lanh, nên thằng bé có ý sợ xe chạy đi xa không về được nên vội nhẩy bổ xuống, không ngờ xe chạy đi nó nhẩy lại nên đâm đầu xuống đường đá vỡ sọ ra, mà xe thì cũng vô tình không biết cứ chạy thẳng, đến khi trở lại có người mách thì tài-xế liền vực thằng bé không đến đêm thì chết. Nhưng nhà có con trẻ hay nghịch ngợm ở đường thì phải nên đạy bảo con luôn, kẻo lại chết oan như thằng bé này vậy.

Giấy bạc giả. — Mới đây có một tên phu đem một tờ giấy bạc 5 đồng giả đến sở rượu đổi lấy bao môi, thì người ký rượu trông thấy tờ giấy khả nghi nên xem kỹ lưỡng thì ra tờ giấy giả, rồi cho người đi báo sở cảm. Bên thấy, sở cảm cho hình cảnh sát bắt ngay tên phu ấy về tra hỏi thì tên ấy khai là tờ giấy ấy đổi cho một người ở chợ, sở cảm lại đi tầm nã ở chợ đã bắt được cả đưa mới đổi tờ giấy ấy cho tên phu, liền sở cảm còn đương tìm manh mối xem tờ giấy bạc 5 đồng ấy ở đâu mà ra.

Tàu biển đi lại. — Bến-thủy là một cửa bể to ở xứ trung kỳ, đến nay mỗi ngày lại vui vẻ sầm uất, toàn là một cái nguồn vận tải các sản-vật sơn-lâm vô tận vậy. Cứ coi như một cửa Bến-thủy mà hàng ngày có mấy cái tàu biển vào, mà chỉ toàn chở gỗ và sang là nhiều nhất, còn cũng có sản vật khác nhưng mà ít. Kể ra gỗ lim ở Nghệ chở đi không những là cho Bắc-kỳ ta dùng mà tải cả đi Hongkong, Nhật-bản, như thế mới biết rằng Trung-kỳ ta có nhiều lâm-sản quí báu như thế, mà xưa kia ta vẫn không biết cách thu thái được nhiều như bây giờ.

QUẢNG-BÌNH

Bến Quảng-khê. Từ ngày đoạn đường xe lửa Tân-ấp Ngã-sơn kuối ông đến nay bến Quang-khê trở nên vui vẻ lạ thường, chẳng những ghe mành ra vào nhộn nhịp, mà tàu bể cũng đến thường xuyên, mỗi tháng có ba bốn kỳ tàu chở vật-sọng đến, quang-cảnh thực vui thay.

Quan Giám-binh mới. — M. Fauconnel, giám-binh hạng nhất ngạch lính Khố-xanh ở Quảng-ngãi nay đổi đến bàn-nạc thay cho M. Gaillard về nghỉ.

Khai khẩn hoang-điền. — Trong khoảng năm sáu năm nay, đã có nhiều người trong khẩn đất hoang mà xem ra có cơ phát đạt cả, là nhờ về địa-chất rất tốt, canh-tịa cũng mấy công pau, mà thu được hậu lợi. Lấy cớ mất nhà canh-nông mà xem, thời ở bàn-nạt đây, cũng cấy còn nhiều đam đai phi-nhiêu mà đang bỏ hoang mãng cái nguyên-do là bởi các nhà phú-nợ xứ mình vẫn nhà-tuấn cổ-tục, coi làm giàu một cách tầm thường chật hẹp, không có cái trí doan-uu hiệp lợa lao. Mong rằng những người phú-hữu trong tỉnh nên lưu tâm đến việc khẩn điền, để cho địa-lợi khỏi bỏ sói, mà cái sản-nghệ ngày một tăng gia lên, thì toàn lợi biết dường nao.

(Xem trang thứ tư).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ ba 12 Mai 1925
CHỈNH PHỤ
Tấm lòng chinh phụ, chinh phu,
Hai nhà nức tiếng nghìn thu rõ truyền.
Tối thứ tư 13 Mai 1925
TÂY HỒ CÔNG CHÚA
Ái ngọc mất thành nói tiên,
Tưởng tình yêu mến hóa duyên hứng hờ.
Tích hát này có hộ thầy tộc mới sắm mới lại, các con giống mới sắm lý trông rất là ngoạn mục. Lại có bọn nữ-sắc ra múa hát rất vui.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khoa của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bịnh tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho thiên-hạ và người có trí khôn thì không ai có thể bắt được!
Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to-tit!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bảy, tên Hội-đồng phụng lời chiếu phát rằng :
Chiếu nay đại được phòng chế MONTÈS qui dong, có chế nên một thứ rượu bổ để từng ngày dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phát thứ giới cho qui được phòng chế-tạo để tỏ thanh-giá.
● Châm thế.

●Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES danh tiếng lâu nay, bán nơi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.
Có mua nhưng cho được hột PHOSPHATINE FALIÈRES cùng bổ tinh thần, ích cho con nít mất sữa, người lớn đau huyết, ông già bà cả liệt nhược, cùng là kẻ có đau ốm mới mạnh.
Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, 56 6, đường La Tacherie.
R. C. Paris, 33.868.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI
CÁC ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Ấm cà phê, bằng aluminium poli	4 fr. 50
Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium poli, cán bằng gỗ. Từ số 12 đến số 20.	50 fr. 00
Faitout bordé, aluminium poli, hình tròn	15 fr. 00
Passe bouillon bằng sắt tráng thiếc, cán gỗ	2 fr. 25
Poelon bằng aluminium poli	7 fr 50
Cối làm kem hộp mạ thiếc, 2 lít.	95 fr. 00
Kéo bằng thép	5 fr. 00
Dao bổ túi, 6 lưỡi	6 fr. 50

BOITE POSTALE N° 40

Agents generaux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

QUẢNG-TRỊ

Cái nạn đói kém ở bản-tỉnh sắp hết. — Tự tháng 9 năm ngoái đến nay, sau khi bị cái thiên-tai rồi thì dân-tình trong bản hạt thật là đói khổ.

Nay đã đến kỳ cái nạn cơ-cận sắp hết rồi, là nhờ mấy lâu nay, quan trên đã thi-hành đủ mọi phương-pháp cứu-cơ rất công-hiện, và lại mùa mới đã tới cho nên dân tình xem ra cũng đã có bề dồn-do được.

Ng.đ.T. lai cảo

TOURANE

Cá ông-lụy. — Tối hôm 5 mai có một thớt cá ông-lụy dưới bến ngang sông Thạch-thang, một nhà chài-lưới kia nhân đi đánh cá ban đêm, trông thấy liền đi báo làng, và che rạp đặt bàn nước ông lên, qua sáng hôm sau báo quan, đến chiều mới lệm, rồi chiều 7 mai an-táng. Cá ông này nghe gọi là ông Chuông, tưng không to gì lắm, bề dài độ 2 thước tây, bề ngang độ 4 tấc

Trong hai ngày trước khi đưa đám người ta đem hương vàng đến phùng-điếu rất đông, chẳng những các nhà ngư-nghệ mà thôi, cả những người thiện-tín các nơi, nhất là các tàu Khách, mấy bà già lại càng đi cúng đông lắm. Suốt ngày cho chí nửa đêm lúc nào cũng tấp-nập ngựa xe, ầm-ào chiêng-trống, trong rạp nào Nam nào Khách, cả đến người Tây cũng có, kẻ cúng người xem, nhôn-nhịp tưng bừng không hề thấy ngớt. Cồn bãi bề là một nơi thanh-vắng chỉ riêng dành cho nhà nghề chài-lưới, và một đôi kẻ dạo mát buổi chiều, còn nọ coi ra tẻ-ngắt buồn-tanh, ít ai lui tới; mà nay bỗng hóa nên một cái cảnh-tượng nhiệt-náo lạ-thường, trông chẳng khác chi ngày đại lễ trong nơi đô-hội.

Mọi khi thường hễ có cá ông lụy thì trời hay mưa dầm, lượt này đương giữa buổi han-hớn tiêu khô, rất trông được nước, mà ông lụy trời lại không mưa. Thế thì cái câu ông lụy trời mưa chẳng biết có nghiệm chăng?

Có phải bởi ăn xoài chăng? — Hôm chủ-nhật vừa rồi, có người kia đau bệnh gì chẳng rõ, mà thấy cứ mửa mãi, mửa cả ngày sau phải đến chết. Thấy mửa ra tinh một thứ xoài và nồng nặc cả hơi rượu. Bởi thế nên người ta đồ rằng vì ăn quá nhiều xoài và lại nống rượu say nên mới đến nỗi thiệt thân làm vậy chăng?

Xoài vốn là một thứ đồ trái chẳng được lành, ăn lắm cũng đã không hay rồi, lại tiếm uống rượu say nữa, thì e khi cũng có hại thật, chớ chẳng không?

Năm nay xoài nhiều, tuy so với mọi năm cũng không lấy gì làm được mùa, song đối với năm ngoái thì là được lắm, vì năm ngoái mất mùa chẳng có một trái nào. Những nhà thích ăn xoài năm ngoái phải nhịn thèm, đến nay gặp xoài nhiều mà đã ngon lại rẻ, nên lắm người ham-hố ăn chiều quá độ, ăn kể chục kể trăm, bàng mủng, hàng rổ. Dọc đường giữa chợ, trong xóm ngoài làng, đến đâu cũng thấy bán xoài, ăn xoài; gánh hàng xoài bán cạy hơn các mặt hàng khác.

Xoài có lắm thứ, xoài tượng, xoài độc, ăn đã ngon ngọt lại ít độc, còn xoài tế, xoài cơm thì không được ngọt mà rất độc. Tưởng ai có ăn xoài, nên mua thứ thật chín, ăn nó ít độc, và cũng nên ăn vừa phải thì thôi, chớ có ăn nhiều quá, ngộ rủi có khi lại xảy ra sự nguy-hiểm đến tính-mạng.

T. L.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RÙNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoàn ống, hoặc viên

Đại lý độc-quyền tại Đông-Pháp: Hãng chế thuốc LACROIX, 20-21, Rue Philippe de Girard — PARIS

Gửi mẫu mọi nơi tiền ở của nhà bào-chế: Nhà chế thuốc LACROIX, 20-21, Rue Philippe de Girard — PARIS

Nhà Bán-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ năm giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng đủ dầy, đau đủ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

● Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19 et 21, Coulgate Hill, LONDRES

Ân trọng tái sinh

Những người khôn-ngoan tài giỏi, thường kêu rằng: Sự đời cái gì cũng biết còn thiếu cái chết nữa thôi, thế mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên uống nhiều thuốc mà không khỏi, khi tôi bị cảm nặng chúng nhập lý com thuốc không nạp đơm xuyễn kéo lên, bỗ hôi sang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đơm kéo lên ngực cao lắm, cổ họ sò sè. Hiện bấy giờ, vợ tôi và sáu con tôi ngồi trước mặt, thì ôi còn không hay. sau đêm lên tắc hầu, mê mẫn ngực đi, vợ con khóc lóc mà không biết, khi tôi ngất đi, hình như giấc ngủ chiêm bao, khi lên nắm lên non chơi bời, tác thư thần ở ngoài dương xá. Ngày tác bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đến ông « Tam-Tỉnh y-quan » ở phố Mã-may, số 4, Hanoi đem thư thuốc Tạc-tuyệt xuống chữa, thì cái đờm họ xuống dần dần, đến sang mấy tỉnh dần ra, tôi chắc ra phân chế: cả mười phác sao lại sống, ơn ấy thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình ta.

Tân tôi là Trần-đình-Thiêm,
Entrepreneur, No 4, rue de Nagrel
Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

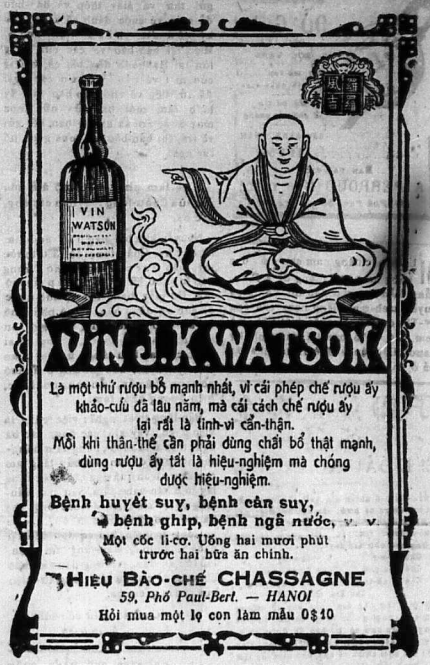
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

VIN J.K. WATSON

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

Bệnh huyết suy, bệnh cần suy, bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v. v.

Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Hiệu Bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert. — HANOI

Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10

Agents d'Annonces en Europe pour le « TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Sté Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay người xưa

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy gầy thân thể mỏi mệt gầy còm, hay bị kém huyết sinh ra rạo phải làm cho hay ho vết uống thuốc nay rất dễ, ai có mất tham không có lợm giọng bao giờ! Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MẦU BỔ 1$40

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1708.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc bổ dùng càng ngày càng hay hiệu, danh truyền Khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngăn phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÔN THUỐC VIÊN LE ROY để Khi trong bụng đi bóc-rúc, ăn uống Không tiêu, trột dạ đau bụng, thì uống nó hay lắm.

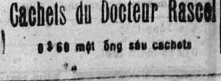
Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông **SOLIRÈNE**, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán. Không chỗ nào Khác có. Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 51

LE ROY

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự rất phổ-thông ở bệnh lậu là: Tiểu-tiện đi và mắt dương-sinh-dục. Cái cơ-quan chính nó làm cho mất các khẩu và những hạt sinh dục để hóa ra như hạt sinh dục của các người già. Không còn gì sợ hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mắm-mọp? Vậy thì phải nên quan phòng các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kịp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ lẫn máu thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng-quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal monal*. Dùng trong mấy bữa đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho cạnh những mụn con mọc ở các cơ-quan, như tuổi bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả. 2056

CÔNG TY VẬN-TẢI ĐÔNG-PHÁP

7, Boulevard Bobillot — HANOI

XƯỞNG XE Ô-TÔ BOBILLOT

Bán các mở Michelin cho ô-tô và xe lụy

Độc-quyền về hàng ô-tô MARQUE 7 và 10 mã-lực CITROEN DEGOUTTES 12 và 15 mã lực Carrosseries LUC COURT 1000 và 1500 kgs

?

Xưởng chữa xe do một nhà chuyên-môn chỉ-trương

Chữa các xe ô-tô xe ngựa và xe tay cũ thành mới

CHO THUÊ, MUA VÀ ĐỔI ô-tô và xe lụy

Bán buôn các thứ

Gửi giấy thép thì đề tắt là: CHEPOTAP HANOI — GIÂY MỚI số 73

ƯU-VỊ CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

COMAR VÀ CÔNG-TI

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酩 補

J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)

Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每晌午各啞每各啞沒喉醞欺咳粬

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC

37 phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascel

0$60 một ống sáu cachets

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn

Le Gérant: NGUYỄN VĂN LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)